

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 8Csp/421/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519206808
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dosedla
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7519206808.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Dosedla v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: A. Š., S.. XX.XX.XXXX, M. J. XX, XXX XX Q., o zaplatenie 1.573,38 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 1.199,81 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 900 € od 04.04.2027 do 26.11.2020 z a s t a v u j e.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 423,57 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.273,57 € od 04.04.2017 do 03.09.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.173,57 € od 04.09.2019 do 02.10.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.073,57 € od 03.10.2019 do 06.11.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 973,57 € od 07.11.2019 do 03.12.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 873,57 € od 04.12.2019 do 30.12.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 773,57 € od 31.12.2019 do 27.01.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 673,57 € od 28.01.2020 do 28.02.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 573,57 € od 29.02.2020 do 10.08.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 473,57 € od 11.08.2020 do 24.09.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 423,57 € od 25.09.2020 do 23.10.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 373,57 € od 24.10.2020 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 61,88% s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu dňa 21.20.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.573,38 € spolu s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ktorá uzatvorila dňa 11.12.2014 so žalovaným Zmluvu o pôžičke evidenčné č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“) vo výške 5.000 €, ktorú mal žalovaný splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach po 143,63 € a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8.617,80 €. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 26.01.2017 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.03.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 29.03.2017 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil.

Žalovaný uhradil sumu 6.018,86 € pred podaním žaloby. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby tak predstavuje sumu 1.573,38 €. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania a náhradu trov konania.

3. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz pod sp. zn. 8Csp/421/20019 zo dňa 15.11.2019, ktorým súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.573,38 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.537,38 € od 04.04.2017 do zaplatenia, alebo aby v tej istej lehote podala vecne odôvodnený odpor.

4. Keďže Platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, súd v zmysle § 266 ods. 1 CSP Uznesením sp.zn.: 8Csp/421/2019-52 zo dňa 29.01.2020 Platobný rozkaz zrušil.

5. Pobyt žalovaného sa konajúcemu súdu nepodarilo zistiť, a preto vyvesil na úradnú tabuľu súdu ako aj na webové sídlo súdu oznámenie o podanej žalobe a to od 29.01.2020 do 29.02.2020, na ktoré žalovaný nereagoval.

6. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 26.11.2020 zobral žalobu čiastočne späť v časti o zaplatenie úhrad žalovaného vo výške 900 € ako aj v časti náhrady nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 299,81 € s prislúchajúcim. Zároveň upravil žalobný návrh a navrhol, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 423,57 €, spolu s úrokom z omeškania a trovami konania.

7. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 04.12.2020, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili a žiadali pojednávať v ich neprítomnosti. Nedostavil sa ani žalovaný. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu ako aj žalovaného.

8. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 1, 2 a 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

10. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 25.11.2020 zobral žalobu čiastočne späť a to v sume 900 € - úhrady žalovaného a v sume 299,81 €- náhrady nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky. Vzhľadom na to, že k čiastočnému späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním, súhlas žalovaného s čiastočným späťvzatím žaloby súd nezisťoval. Na základe uvedeného preto súd konanie v časti o zaplatenie sumy 1.199,81 € (900 +299,81) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 900 € od 04.04.2017 do 26.11.2020 zastavil.

12. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

13. Právny predchodca žalobcu -spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., uzatvoril dňa 11.12.2014 so žalovaným Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky (ďalej len „zmluva“) vo výške 5.000 €. Žalovaný sa ju zaviazal splatiť v 60 mesačných splátkach po 143,63 € s poistením. Celková čiastka bola 8.374,80 €, celkové náklady spotrebiteľa 3.374,80 €. RPMN (X) 25%, priemerná hodnota RPMN: 18,66%, fixná ročná úroková sadzba 25,00%, sadzba poistenia 2,90%. Prvá splátka splatná dňa 20.01.2015, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti (mesiac/rok) 12/2019. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 19.03.2017 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje zostatok pohľadávky spolu s úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

14. Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradila sumu 6.018,86 €, pričom mu bolo poskytnutých 5.000 €.

15. Z predžalobnej upomienky zo dňa 26.01.2017 súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu splátky splatnej v mesiaci 11/2016 do 05.03.2017 s tým, že ak nedôjde k úhrade tejto splátky, právny predchodca žalobcu bude oprávnený celý úver zosplatiť.

16. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 29.03.2017 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že úver sa stal splatný v celom rozsahu naraz.

17. Podľa ust. § 657 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej len „Obč. zák.“) zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

18. Podľa ust. § 658 ods. 1 Obč. zák. pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

19. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

21. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

23. Podľa ust. § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

24. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

25. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri

poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

28. Podľa ust. § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu a naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

29. Podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

30. Podľa ust. § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

31. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

32. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

33. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

34. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

35. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

36. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

37. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky zo dňa 11.12.2014 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., mal v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, je teda dodávateľom

a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonáva v rámci svojho podnikania. Žalovaná zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovaným na základe zmluvy uzavretej dňa 11.12.2014 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

38. Súd sa v danom prípade zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá činila za obdobie 60 mesiacov pri sume 5.000 € - 25,00% ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

39. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finančnej Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2014 zmluvná splatnosť nad 1 do 5 rokov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 15,16%. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2- násobok 15,16% ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia, čiže výšku 30,32%. Súd konštatuje, že dojednaná výška odplaty u tohto úveru (25,00%) tak nepresahovala túto maximálne prípustnú odplatu, preto je výška odplaty v súlade so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.). Súd tiež zmluvu preskúmal s poukazom na ust. § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy a konštatuje, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom.

40. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

41. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje

za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

42. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 21.10.2019 teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offico skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú sa zaviazal žalovaný splácať v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil. Vo vzťahu k celému zosplatnenému zostatku dlhu nemožno obísť základné pravidlo stanovené v §101 Obč. zák., v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. Pri zosplatnenom zostatku dlhu veriteľ nemohol uplatniť celú pohľadávku skôr, ako došlo k zosplatneniu (využitíu práva podľa § 565 Obč. zák.), pričom k takémuto zosplatneniu môže dôjsť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného teda vyplýva, že pre uplatnenie celej pohľadávky (zosplatneného zostatku dlhu) musia byť (okrem ďalších) súčasne splnené dve podmienky, a to, že veriteľ využil svoje právo a požiadal o splatenie celého dlhu (zosplatnil dlh) a zároveň, že dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Vychádzajúc z uvedeného by bolo nelogické a časovo paradoxné, pokiaľ by premlčacia doba začala vo vzťahu k zosplatnenému dlhu plynúť už dňom splatnosti nesplnenej splátky, ktorá bola splatná viac ako tri mesiace pred tým, ako mohlo dôjsť k zosplatneniu dlhu, teda premlčacia doba by začala plynúť o tri mesiace skôr, ako si veriteľ mohol uplatniť pohľadávku vyplývajúcu zo zosplatneného dlhu na súde. V takom prípade by začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádzalo právnou možnosť veriteľa vôbec uplatniť nárok na súde a prakticky skrátilo zákonom určenú dobu na vykonanie práva (premlčacia doba, ktorá má byť podľa § 101 Obč. zák. trojročná, by bola skrátená o tri mesiace). Takýto názor vyslovil aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp.zn.: 6Co/98/2019.

43. K zosplatneniu úveru došlo pre splátku splatnú najneskôr 20.11.2016, čo vyplýva z predžalobnej upomienky (čl. 23 spisu), premlčacia doba začala plynúť dňa 20.02.2017, t.j. uplynutím trojmesačnej lehoty odo dňa 20.11.2016, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie podľa ust. §§ 53 ods. 9, 565 v spojení s §§ 100, 101, 103 Občianskeho zákonníka, žalobca podal žalobu na súd dňa 21.10.2019, teda včas.

44. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 11.12.2014 uzavretá zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru. K náležitostiam zmluvy súd konštatuje, že obsah zmluvy zodpovedá požiadavkám zákona o spotrebiteľských úveroch, táto zmluva bola uzavretá bez zistených zjavných neprijateľných podmienok a preto súd vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 423,57 eur.

45. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Obč. zák.).

46. Podľa ust. § 3 Nariadenia platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

47. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania, ktorý bol vyčíslený v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením a to vo výške 5% ročne zo sumy 1.273,57 € od 04.04.2017 do

03.09.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.173,57 € od 04.09.2019 do 02.10.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.073,57 € od 03.10.2019 do 06.11.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 973,57 € od 07.11.2019 do 03.12.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 873,57 € od 04.12.2019 do 30.12.2019, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 773,57 € od 31.12.2019 do 27.01.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 673,57 € od 28.01.2020 do 28.02.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 573,57 € od 29.02.2020 do 10.08.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 473,57 € od 11.08.2020 do 24.09.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 423,57 € od 25.09.2020 do 23.10.2020, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 373,57 € od 24.10.2020 do zaplattenia.

48. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. Podľa ust. § 263 ods. 1 CSP ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

53. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 80,94% nakoľko zaviniel zastavenie konania v sume 299,81 eur (bez udania dôvodu). Jeho neúspech tak predstavuje 19,06%. Žalobca má preto nárok na náhradu trov konania v rozsahu 61,88 % proti žalovanému (rozdiel úspešnosti žalobcu - 80,94% a neúspešnosti žalobcu - 19,06%). Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).